

La crescuda de l'Ebre afavoreix el Delta amb més sediments i nutrients

L'augment dels cabals al tram final del riu ajuda a mitigar els efectes de la regressió i l'enfonsament del terreny, i millora la salut dels ecosistemes

M. MILLAN

La supervivència i el bon estat ambiental del delta de l'Ebre depenen en bona mesura del cabal del riu i dels sediments i nutrients que arrossega fins a la desembocadura. Aquest argument, aportat per Catalunya per defensar la necessitat d'un major cabal mínim ambiental per al tram final de l'Ebre al pla hidrològic de la conca (i que ha estat ignorada per la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre) es posa més de manifest –si fos possible– en els episodis de crescuda com l'actual.

Arran de les nevades i temporals a la part alta de la conca, els pantans de Mequinensa, Ribarroja i Flix han obert comportes i alliberen reserves per fer lloc a la crescuda riu amunt. Des de principis del mes de febrer el tram final de l'Ebre ha comptat amb cabals superiors als 800 metres cúbics per segon (davant dels 250 del mes de gener), que s'han incrementat en els darrers dies fins als 1.200 d'ahir.

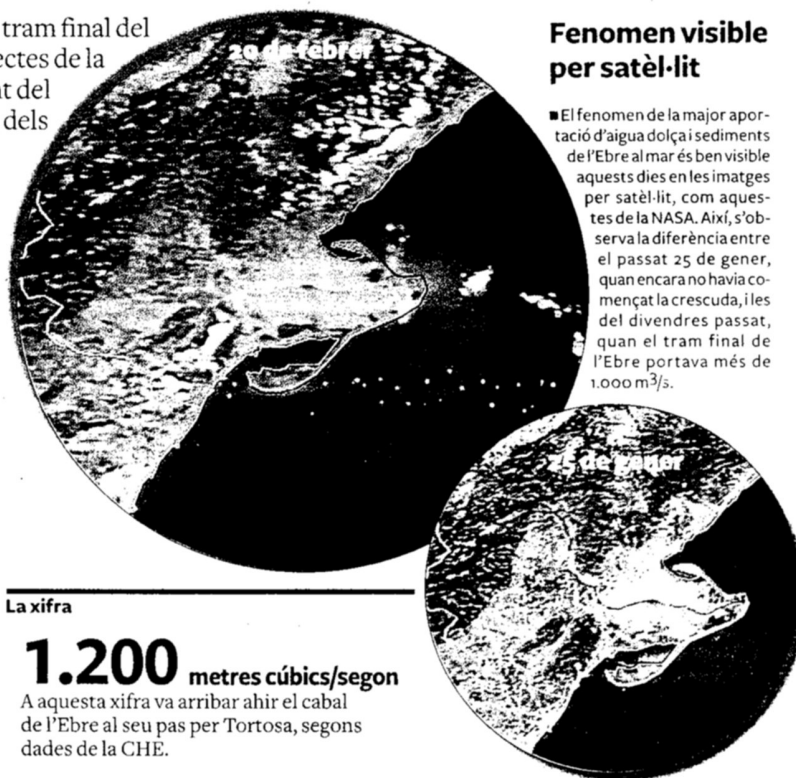
Es tracta d'una crescuda controlada que té efectes molt positius per al delta de l'Ebre. L'augment dels cabals i la força de l'aigua aporta molts més sediments, que en arribar al mar queden a mercè dels corrents marins, tal i com es pot veure a les imatges per satèl·lit de la NASA.

Molts dels sediments es queden al Delta per conformar-lo físicament, mentre que la major aportació d'aigua dolça i nutrients afavoreix els ecosistemes (fluvials i marins) i, de retruc, activitats econòmiques com la pesca o l'aqüicultura.

«L'efecte de les crescudes controlades és multiplicador i sinèrgic», comenta al *Diari* Carles Ibáñez, director del Programa d'Ecosistemes Aquàtics de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA).

Regressió i subsidència

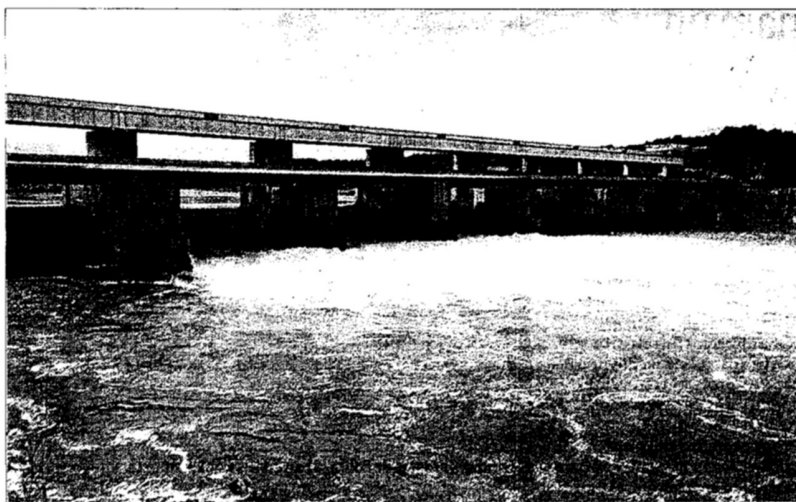
La construcció dels pantans va retenir el 99 per cent dels sediments que antigament arrossega-

La xifra

1.200 metres cúbics/segon

A aquesta xifra va arribar ahir el cabal de l'Ebre al seu pas per Tortosa, segons dades de la CHE.

Desembassament al pantà de Flix. FOTO:JOAN REVILLAS

va el riu i que van configurar el Delta al llarg dels segles. Aquesta mancança ha portat als problemes de regressió i subsidència

(enfonsament del terreny d'uns 2 o 3 mil·límetres al any) que pateix aquest espai natural, amenaçant al mateix temps per una

possible pujada del nivell del mar arran del canvi climàtic.

Precisament l'IRTA està liderant un projecte pilot de mesu-

Fenomen visible per satèl·lit

■ El fenomen de la major aportació d'aigua dolça i sediments de l'Ebre al mar és ben visible aquests dies en les imatges per satèl·lit, com aquestes de la NASA. Així, s'observa la diferència entre el passat 25 de gener, quan encara no havia començat la crescuda, i les del divendres passat, quan el tram final de l'Ebre portava més de 1.000 m³/s.

res de mitigació i adaptació al canvi climàtic al delta de l'Ebre, Ebro Admiclim, finançat per la Unió Europea.

El projecte planteja un enfocament innovador de gestió integrada de l'aigua, del sediment i dels hàbitats del Delta (arrossars i zones humides).

Injecció programada

Un dels objectius més ambiciosos és el d'afavorir l'elevació de sòl del Delta mitjançant l'aportació de sediments. En aquest sentit, els tècnics duran a terme unes proves pilot d'injecció i transport dels sediments pel riu i pels canals de regadiu del Delta.

Aquesta prova pilot permetrà determinar la quantitat i tipologia de sediment que el riu pot transportar actualment en funció de diferents cabals, i calibrar models tègics de transport d'aigua i sediment. «Això ens permetrà analitzar la viabilitat de dissenyar un sistema de traspass de sediments des dels embassaments

El projecte Ebro Admiclim farà proves pilot d'injecció de sediments al riu i els canals

cap al riu per minimitzar l'erosió de la costa i mantenir l'elevació del delta de l'Ebre», comenta Ibáñez.

El projecte també plantejarà un pla d'acció climàtica per reduir l'erosió costanera, augmentar l'acumulació (sequest) de carboni al sòl, reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle que produeixen els arrossars i millorar la qualitat de l'aigua.

El programa es va posar en marxa al juny de l'any passat i en aquests primers mesos de treball ja s'han dut a terme algunes actuacions rellevants, com ara la barimetria i mostrejos per part de submarinistes del llit del riu, la mesura de la velocitat de l'aigua al riu i els canals, o treballs per instal·lar còrniers reflectors al Delta, per tal de poder mesurar la subsidència per satèl·lit.

El programa compta amb un pressupost de 2,2 milions d'euros i s'allargarà fins al 2018.